

Mors-Thy blev udspillet

SPORT: Slutspillet startede skidt for Jan Paulsens mandskab, der fik en lektion af Holstebro. **Side 18-19**

Luther og de syv myter

KULTUR: Luther får æren for mange ting. Og skylden for lige så mange. Nu aflives myterne. **Side 7**

Nej til fast overarbejde

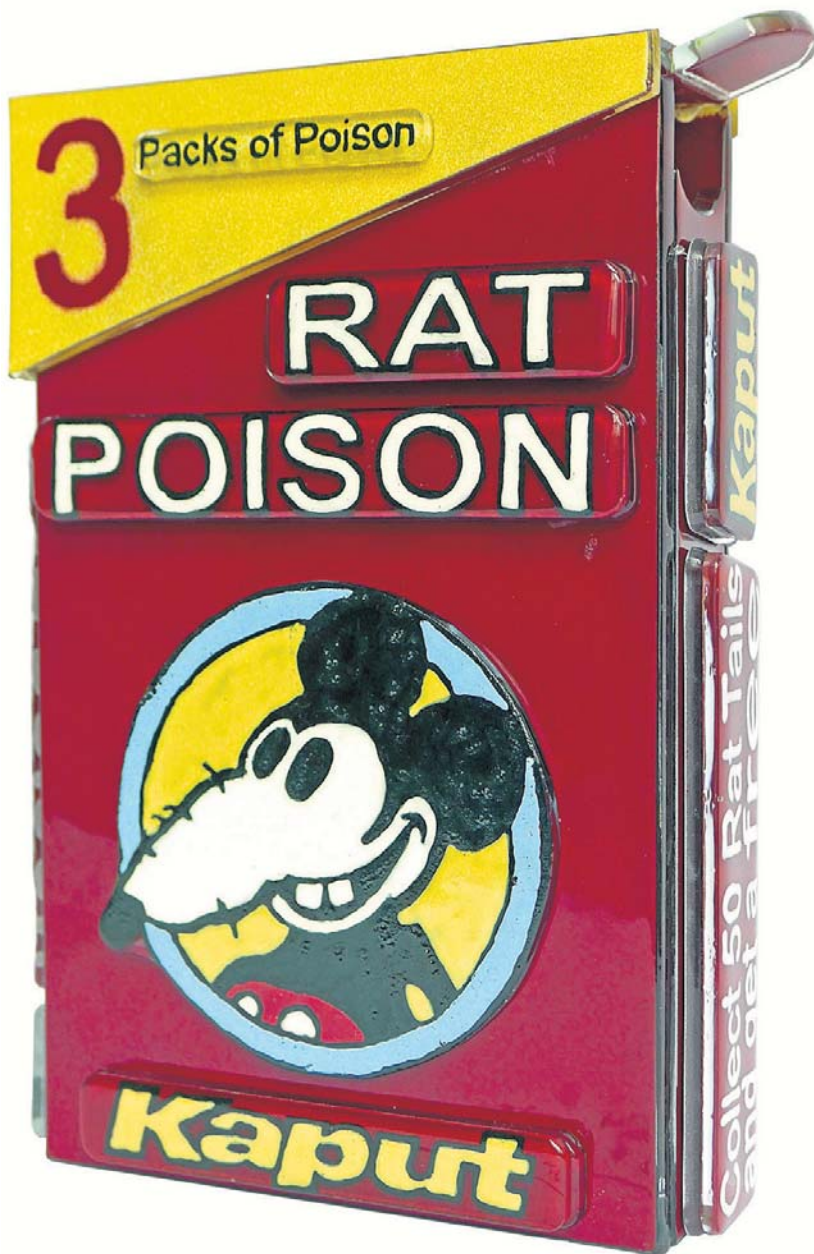
ERHVERV: I dag er der demonstration i Aalborg mod ok-forslaget om fast overarbejde. **Side 5**

NORDJYSKE

ONSDAG 12. april 2017

ERHVERV • KULTUR • DEBAT • NAVNE • RADIO-TV • SPORT

2

Glaskunst og skyggebibliotek

KUNST: Helborg Museum viser glaskunst med dagligdagsmotiver og stænk af humor. Og man viser bøger og tænder **Side 6-7**

Begravelse
Danmark

Hanna Vigs
Begravelsesforretning

Vesterbro 121 · 9000 Aalborg
98 12 79 99

Østergade 56 · 9440 Åbybro
98 24 37 72

Livet er
noget særligt

Det bør det sidste farvel også være

www.begravelsesdanmark.dk

Jesper
Orlien

Bente
Sølvkjær

Henrik
Trenskov

Begravelse Danmark er ejet af to humanitære foreninger, som arbejder for en værdig afsked med livet.

Verdensnavn på dj-scenen til 1000Fryd

MUSIK: Et af verdens største dj-navne inden for house og techno, Funk D'Void, kan lørdag aften opleves på 1000Fryd i Aalborg. Det er musikforeningen "The Groovebox Collective", der har fået Funk D'Void, alias skotskfødte Lars Sandberg, til byen.

Skygger af dagligdags ting

KUNST
"Everyday Icons" og
"Skyggebiblioteket IIb"
★★★★☆

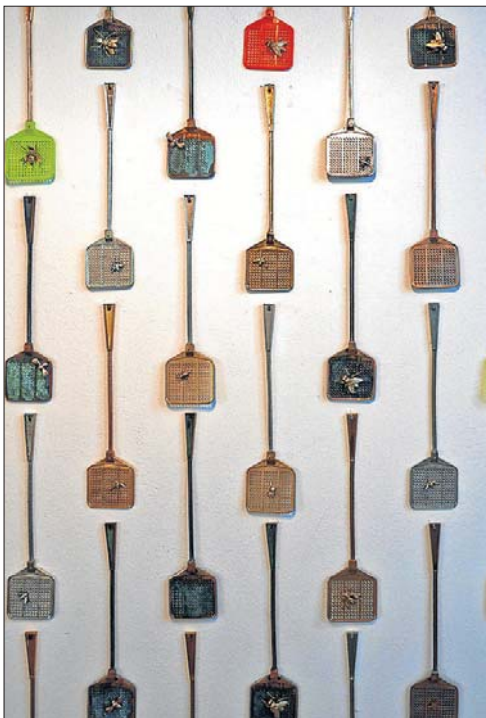
I de fine gamle skolelokaler, som siden 1991, har været Heltborg Museum på Thy, er der lige nu to meget forskellige udstillinger. "Everyday Icons" med glasmagikerne Britta Madsen og Søren Gøttrup, Støvring, der viser flere end 190 værker. Og så en stor installation "Skyggebiblioteket IIb" af Bruno Kjær, Aalborg.

Nummeret IIb skyldes, at installationen for en stor dels vedkommende også var med i Kjærs udstilling i en Bunker i Aalborg i 2015. Og så Madsen og Gøttrup viser værker, der er genkendelige fra deres uforligende stil. Men begge er et mere end et gensyn værd.

Trods forskellighederne er de fælles om, at der er meget at komme efter for den nysgerrige. Tager man sin tid, så vælter det frem med oplevelser og små skæve smil, som når en ½ liter fløde i glas har fået påskriften, "fe-der ikke uåbnet", eller når budskabet på en pistol er, at det ikke er våben, der dræber, men mennesker. Eller når Kjær optegner det "ukendte land" eller "de fjerne øer", så der trækkes på både smilebåndet og eftertænksomheden.

Kjær arbejder med arkivet eller biblioteket og dermed med erindringen. Hvad er det vi husker og hvorfor? Og hvor sidder hukommelsen og erindringen? I kroppen, som når vi ser en række skanninger af kranier, hvorfra der kommer en lyd fra havet. Det tredelte værk "Kattegat" er som et triptykon, en altertavle for erindringen som også er en rejse i både overført betydning og hel konkret.

Der er montre med små værker af en svævende mand hen over gamle landkort, der er svære at læse. Derfor vil erindringen om denne erindringsrejse altid

Britta Madsen og Søren Gøttrup viser en lang række af hel dagligdags ting, som vi alle kender og bruger, men, som her kan ses i et helt nyt lys. Og gerne med et twist af humor.

være farvet og overskygget af den tid, de huskes i. Der sættes spørgsmål tegn ved, hvad vi gemmer og hvorfor. Her er alt fra gamle næsten udviskede fotos til tænder. Sommerfuglen spiller en central rolle i værkerne. På græsk hedder den "psyke" og er også et billede på sjælen. De mange hovedskanninger er som en søgning af, hvor sjælen sidder, og om det er den, der tager erindringen med sig, når den forlader kroppen.

Kjærs installation er utrolig smuk og en meget æstetisk oplevelse. Hverdagens genstande og udtryk er samlet i Madsen og Gøttrups fantasifulde glasværker. Fra morgenmadsprodukter til fluesmækker, Mariekiks og vasepulverkasser. Det er flot håndværk og altid mere end det. Her er et twist er humor,

men der er både sjov og alvor. En række pistoler hænger i foyeren direkte ud i rummet og bliver til en ren skulptur eller installation, der peger på vold og misbrug. Ligesom de forgyldte fluesmækkerne, der er op-hængt som en trofævæg. Forgyldte musefælder og glasboks med rottegift laver dette sammenfald af det fine og det voldsomme, ligesom glasset der både er skør og stenhårdt på en og samme tid. Glasværkerne tæller 193 numre og som en installation fortsætter de rundt i huset - ja selv ud på toiletlet - hvor papiret heldigvis er gratis. Deres tvist af tingene er af stor værdi og vil løfte enhver, der kigger rundt i den labyrint af ting og sager vi alle kender og bruger, men som her kan ses i et helt nyt lys.

Udstillingen viser at alt er

Vue af det lyse loftrum, hvor lyset kan lege med i den labyrint af glasværker, som der kan bruges lang tid på at nyde.

skygger af dagligdags ting og sager. Gemt i erindringen.

Og når nu man har givet

sig god tid i de to forårsudstillinger, så burde man også lige bruge tid på, at se den fine Jens Søndergaard sam-

ling, som museet viser permanent.

Troels Laursen
kultur@nordjyske.dk

Det kongelige Teater får ny operachef

OPERACHEF: Det kongelige Teater har fået ny operachef. Det er John Fulljames, der er viceoperachef på Royal Opera House i London. 20 august afløser han Sven Müller på posten. Den 41-årige kommende chef er opvokset i Kenya og Storbritannien og er uddannet fra Cambridge.

Pistoler og bøger på række. I foyeren mødes man af Bruno Kjærs "Døde bøger", der er gennemhullet og Madsens og Gøttrupps trukne pistoler. Det er pennen mod sværdet.

Kjærs skanninger med indbygget lyd af havets brusen, er et tredelt værk, er som en rejse, i både overført betydning og hel konkret.

■ "Everyday Icons" og "Skyggebiblioteket IIb"

Sydthy Kunstforenings Forårsudstilling
Heltborg Museum, Hurup
Til 21. maj.

Den omstridte Luther

FAGBOG

Frederik Stjernfelt: "Syv myter om Martin Luther"

★★★★☆

Gyldendals nye bogserie "til tiden" har ambition om at kombinere forskning og aktuel debat. Det lykkes fremragende i den pamflet, professor Stjernfelt lægger ud med, direkte rettet mod Luther, manden i hjertet af årets reformationsjubelåm.

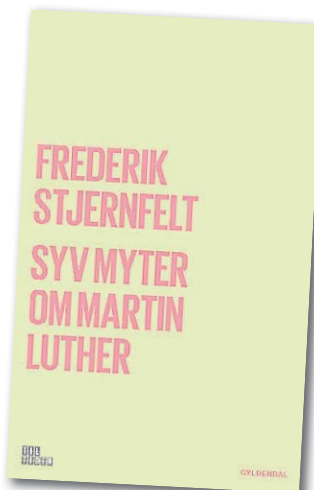
De syv myter, Stjernfelt vil punktere, drejer sig om Luthers betydning i eftertiden, herunder ikke mindst i dag.

Som sådan består kampen altså af to kampe: Både den om manden og hans samtid og kampen om os og vores selvopfattelse i nutiden.

Myterne går ud på, at Luther fremmede religions-, ytrings- og tankefrihed, at han indførte skellet mellem stat og kirke, bidrog til demokrati, var imod hekseprocesser, var antisemit uden at det fik følger, at hans mørke sider var nogle han delte med sin samtid, og at de ingen følger fik.

Punkteringen gennemføres med nærlæsning af Luthers egne skrifter, og den velorienterede gendrivelse lykkes i fin stil. Konklusionen er altså: Luther fremmede IKKE religions-, ytrings- og tankefrihed, han indførte IKKE et skel mellem stat og kirke, bidrog IKKE til demokrati osv. hele vejen igennem.

Alle myterne er forkerte (de er jo myter), og vi står tilbage med et noget flosset billede af de lutherske ordningers kirkefar. Gendrivelse kan plottes ind på en skala fra det dårlige til det frygtelige. I den værste ende ligger hekseprocesserne og den bekvemme nazistiske brug af Luther, som hans antisemitiske skrifter muliggjorde.

Der er ingen tvivl om, at Stjernfelt står med en stærk sag.

Der er præcis dokumentation og overbevisende argumentation, så fra nu af må debatten op på et højere niveau end mytterne, og fremfor alt må vi vænne os til, at Luther er en sag for flere end teologerne.

Stjernfelt fortjener ros for at turde slå på udebane og gøre det med åben pande.

Problemet med bogen ligger i den anden kamp, kampen om nutiden. Hvem er vi, der i vores grundlovs §4 har Luther stående, i øvrigt som den eneste enkeltperson, der er nævnt ved navn?

For det første er der en uklarhed. Stjernfelt siger nemlig ikke, hvor han har myterne fra, og det kan svække bogens gennemslagskraft. Myterne er diffuse stråmænd for en nem gendrivelse, der ligner den reneste fornuft. Det er for nemt, for vi ved ik-

ke, hvem Stjernfelt polemiserer imod og kan derfor vanskeligt danne os et balanceret billede.

Er det præster, er det skolesystemet, er det andre akademikere? Hvem har udviklet disse myter, og hvor udbredte er de? Svaret blæser i vinden.

Den anden nødvendige nuance går på et principielt problem. Det skulle jo nødig gå sådan, at vi fra nu af stiller hele fortiden op på anklagebænken og bliver vrede over, at fortiden er så frygtelig, ja hvad? - så frygtelig fortidig.

Retfærdigvis er Stjernfelt ikke den værste her, for han arbejder hovedsagelig på tryk, historisk grund. Men hvilken fortid ville ikke falde igennem i forhold til den radikale oplysnings-tanke, som Stjernfelt er en stor forkæmper for?

Må man foreslå, at Luther i stedet måles på en samtidig modstander. Ikke den sædvanlige front mod den for-tærskede fortegning af den katolske kirkes udskjelset, men fronten mod humanismen.

Luthers autoritære Gud og hans dualistiske determinisme blev dengang modsagt af renæssancehumanisten Erasmus af Rotterdam, der forsvarede den frie vilje og gik ind for dialog mellem fornuft og religion.

Man gad godt vide, hvordan Stjernfelt forholder sig til Erasmus, for den aktuelle udgave af hans strid med Luther ligner grangivelig de autoritære populistiske mod venligboerne, og det er der både dynamik og dynamit i.

Hans Gregersen
kultur@nordjyske.dk

■ Frederik Stjernfelt: "Syv myter om Martin Luther"

176 sider, 100 kroner
Gyldendals serie "til tiden", 2017.

Frederik Stjernfelt står med en stærk sag, men, men... Hvor har han myterne fra? Og kan vi stille hele fortiden for anklagebænken?
Arkivfoto: Jens Astrup